

Dosarul nr. 3ra-286/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, O. Cojocar, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mariana Prodan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Veronica Pascal și Mariana Prodan împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 26 iunie 2017, Veronica Pascal în interesul său și avocatul Veronica Pascal, reprezentanta Mariane Prodan, a depus cerere de chemare în instanța de judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Centru solicitând declararea ilegală a deciziei pârâților cu privire la impunerea achitării taxelor vamale la data de 05 mai 2017, restituirea taxelor vamale achitate în sumă de 4250,48 de lei și respectiv 7228,12 de lei; constatarea depășirii timpului minim de efectuare a controlului vamal de către inspectorii vamali la data de 05 mai 2017; încasarea prejudiciului moral în mărime de 3000 de lei pentru fiecare, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 05 mai 2017, aproximativ la orele 18:30 - 18:40 a intrat pe teritoriul Postului Vamal Sculeni cu mijlocul de transport CKR 140, în care se aflau bunuri de uz familial procurate în România. Colaboratorul Biroului Vamal Sculeni a studiat chitanțele (facturile) de procurare a mărfurilor și a indicat necesitatea completării declarațiilor vamale cu achitarea TVA și a taxelor vamale.

Reclamantele au afirmat că după ce au făcut referință la prevederile art. 5, 4 al Legii cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice nr.1569-XV din 20 decembrie 2002 și la Hotărârea de Guvern despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice nr. 1185 din 30.09.2003, colaboratorul Biroului Vamal a plecat lăsându-le până la ora 20:00 fără nicio explicație, iar după schimbarea turei (ora 20:10) s-a apropiat inspectorul vamal Tatiana Zaitsev și șeful de tură care nu s-a prezentat, dar au insistat să achite taxele vamale sau să depoziteze bunurile. Abia la ora 21:30 la insistența privind decizia de a permite trecerea frontierei, au primit,

declarația vamală și chitanța de percepere a obligațiilor vamale, iar la 21:53 au achitat plățile impuse ilegal conform chitanței nr.25765627 pentru a avea posibilitate să treacă frontiera spre a se deplasa la domiciliu. Astfel, în intervalul de timp 18:40 - 21:50 colaboratorii vamali nu au întreprins nicio măsură în vederea efectuării controlului vamal.

Părțile reclamante au relatat că au ridicat repetat actele de identitate și le-au înregistrat în registru ca fiind intrați pe teritoriul văzii la orele 20:00, au depus o contestație, care a fost refuzată a fi înregistrată și respectiv a fost lăsată în cutia cu reclamații. Tot la această oră au apelat la serviciul vamal, unde telefonic au depus o plângere, fiind înregistrată cu nr.70, iar până la moment asupra acestor 2 plângeri nu au primit niciun răspuns oficial, fiind preîntâmpinată de colaboratorul Serviciului Vamal ca va dura în timp.

Conform chitanțelor nr. 165141, 165142 din 05 mai 2017 au fost achitate cu titlu de taxe suma de 4250,48 de lei și respectiv 7228,12 de lei (ordinele de încasare nr. 25765615, 25765627). Conform facturii nr.236995445 din 05 mai 2017, eliberate pe numele Veronicăi Pascal și Serghei Pascal, au fost procurate următoarele bunuri: frigider la preț unitar de 1848,66 de lei românești și plită incorporabilă la prețul de 756,22 de lei românești, astfel suma totală a bunurilor constituie 2604,88 lei românești sau echivalentul în euro 578,87 de euro. Din documentele prezentate rezultă că bunurile introduse în țară sunt de uz personal (familiar) și în ansamblu nu depășesc suma de 900 de euro destinată pentru familie (soț și soție), inclusiv copilul Sorin Pascal.

Conform facturii din 05 mai 2017, Mariana Prodan a introdus în țară următoarele bunuri: mașină de spălat vase - 924,29 de lei românești; mașină spălat haine - 756,22 de lei românești, televizor - 2016,72 de lei românești sau în total 3698,23 de lei românești, echivalentul a 820 de euro, toate aceste bunuri cad sub incidența prevederilor legale menționate.

Reclamantele au invocat că la 15 mai 2017, în termenul de 10 zile calendaristice, au expediat repetat prin Poșta Moldovei cererea prealabilă prin care au solicitat restituirea taxelor vamale achitate. Prin răspunsul nr.28/11-7148 din 30 mai 2017 au fost informate că cererea este respinsă ca tardivă.

Prin hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediu Rîșcani s-a respins ca fiind nefondată acțiunea depusă de Veronica Pascal și Mariana Prodan împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Centru cu privire la contestarea actelor administrative și repararea prejudiciului cauzat.

Prin decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Veronica Pascal și de Mariana Prodan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, și a fost menținută hotărârea din 23 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediu Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță just a concluzionat de a respinge ca nefondată acțiunea înaintată de Veronica Pascal și Mariana Prodan, or, din declarațiile vamale îndeplinite de către Veronica Pascal și Mariana Prodan rezultă că valoarea factuală a mărfii importate depășește suma de 300 de euro pentru fiecare persoană în parte.

În contextul dat, instanța de apel a remarcat ca fiind nefondate alegațiile apelantelor referitor la faptul că rezultând din documentele procurate bunurile introduse în țară de către Pascal Veronica nu depășesc suma de 900 de euro destinată familiei (soț și soție), inclusiv copilul Pascal Sorin, or, apelantele-reclamante nu au

introdus în declarațiile vamale soțul și copilul, iar careva mențiuni despre folosirea acestora în scop familial nu se atestă în conținutul declarațiilor vamale. Tototdată, s-a indicat de către apelante că în mijlocul de transport cu numerele de înregistrare CVR 140, erau doar doi pasageri, și anume Pascal Veronica și Prodan Mariana, iar valoarea mărfurilor introduse era de 578,87 de euro și respectiv 820 de euro, care cu certitudine depășește valoarea mărfurilor ce pot fi introduse pe teritoriul țării fără a fi achitate taxele vamale.

Cu referire la capătul de cerere privind restituirea taxelor vamale achitate în sumă de 4250,48 de lei și respectiv 7228,12 de lei, instanța de apel a concluzionat că urmează a fi respinsă, deoarece achitarea taxei vamale de către apelantele-reclamante este o obligație legală a acestora aferentă importului de mărfuri, constituind impozitul încasat de organul vamal conform tarifului vamal de import.

La fel, instanța de apel a reținut ca lipsite de relevanță și criticile invocate de către Veronica Pascal și Mariana Prodan referitoare la constatarea depășirii timpului minim de efectuare a controlului vamal de către inspectorii vamali la data de 5 mai 2017, or, apelantele-reclamante au intrat pe teritoriul Biroului Vamal Sculeni cu mijlocul de transport CKR 140, la data de 5 mai 2017, aproximativ la orele 18:30 - 18:40, având acordul de a trece frontiera la ora 21:53. Așadar, marfa a fost pusă în liberă circulație la aceeași dată, fapt confirmat și prin chitanțele seria AC nr. 165142 și 165141 din 05.05.2017. Astfel, se atestă cu certitudine că târăgănarea procedurii de vămuire a mărfurilor a fost cauzată de refuzul părții reclamante de a achita drepturile de import și nicidecum nu constituie efectul inacțiunii părții pârâte. Mai mult, legiuitorul a stabilit expres termenul verificării declarației vamale, a documentelor, controlul mărfurilor și mijloacelor de transport, care constituie, cel mult 5 zile calendaristice din momentul primirii declarației, a documentelor și informațiilor necesare controlului vamal, termen care a fost respectat de către Serviciul Vamal în legătură cu Veronica Pascal și Mariana Prodan.

În concluzie, instanța de apel a opinat că nu pot fi reținute alegațiile apelantelor-reclamante precum că, în intervalul de timp 18:40 - 21:50, colaboratorii vamali nu au întreprins nici o măsură în vederea efectuării controlului vamal, și au depășit timpul minim de efectuare a controlului vamal, or, din momentul în care aceștia refuzau achitarea obligației vamale din 5 mai 2017, organul vamal nu putea permite mijlocului de transport de a trece frontiera vamală.

De asemenea, instanța de apel a respins, ca fiind declarative, argumentele Veronicăi Pascal și Marianei Prodan precum că ar fi fost impuse de pârâți să completeze într-un anumit sens declarațiile vamale, or acestea, pe lângă faptul că nu au fost probate, nu rezistă criticii, având în vedere profesia de avocat licențiat, practică de Veronica Pascal, circumstanță care prezumă că dânsa cunoaște bine cadrul legal și este în măsură să-și apere, în mod profesional, drepturile legale, inclusiv să nu accepte, la traversarea frontierei de stat, influență necuvenită din partea colaboratorilor vamali sau de la grăniceri.

În atare circumstanțe, instanța de apel a argumentat că toate criticile și afirmațiile invocate în apel de către apelantele-reclamante sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, întrucât reclamantele nu au prezentat în instanța de apel probe, pe care nu au avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

La 15 ianuarie 2019 Mariana Prodan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal,

a declarat recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de recurs s-a menționat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia leii și analogia dreptului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 18 octombrie 2018 și expediată în adresa participanților la proces la 09 noiembrie 2018 conform scrisorii de însoțire (f.d. 123).

Astfel, recursul declarat la 15 ianuarie 2019 de către Mariana Prodan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Mariana Prodan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Mariana Prodan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității

constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Mariana Prodan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mariana Prodan, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh